

Maria Cabalska

Tuligłowy, gm. Rokietnica, woj. przemyskie

Informator Archeologiczny : badania 19, 148

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wielkość odkrytego w całości obiektu wynosi: 4 x 6 m. Poza kamiennym brukiem, który stanowił spąg obiektu natrafiono na 3 ślady po drewnianych słupach. Konstrukcja obiektu z wykopu III jest analogiczna. Przy profilu południowym wykopu III natrafiono na palenisko, o czym świadczą regularnie ułożone kamienie, duża ilość węgla drzewnych, przepalona kości zwierzęce i zaskakująca ilość łusek rybich. Funkcji trzech pozostałych obiektów nie udało się ustalić. Są to prawdopodobnie pozostałości obiektów gospodarczych.

Prace w przeciwieństwie do poprzedniego sezonu dostarczyły licznych znalezisk ruchomych. Licznie przeważają fragmenty ceramiki, kości zwierzęce, łuski rybne, kawałki zwęglonego drewna, fragmenty metalowych blaszek, połtwory i wytwory z kości i rogu. Na uwagę zasługują: 2 fragmenty sierpa, 5 noży żelaznych, 8 haczyków na ryby, 3 gliniane przęśliki; 2 kamienne osetki, 1 kościany grzebień.

Na podstawie znalezionych zabytków ruchomych sprecyzowano chronologię obiektu na XI-XII w.

Stanowisko 2 - "Góra Wieża" położone jest na górze nazwanej przez miejscową ludność "Wieżą", "Wiedzą", "Górą Wieżową". Jej powierzchnia obejmuje około 2 ha.

Był to pierwszy sezon badań na tym stanowisku. Prace miały na celu: 1. weryfikację badań powierzchniowych przeprowadzonych w 1984 r., 2. ustalenie funkcji i chronologii stanowiska oraz ewentualnych powiązań ze znajdującym się w pobliżu grodziskiem.

W tym celu założono 4 wykopy o łącznej powierzchni 90 m². Wykop I wytyczono na południowym stoku góry. W jego obrębie natrafiono na 5 obiektów. Były to jamy owalne, nieregularne. Powierzchnia żadnej z nich nie przekraczała 1 m². Nie zawierały one żadnych zabytków ruchomych. Wykopy II, III, IV wytyczono na zachodnim stoku Góry Wieżowej. Miały one charakter sondażowy. W ich obrębie natrafiono na 7 obiektów o charakterze przetrzeźnionym. Dwa z nich /ob. 7 i ob. 8/ miały przeznaczenie gospodarcze. Obiekt 5 jest prawdopodobnie umocnieniem obronnym osłaniającym górę od strony zachodniej. Funkcji pozostałych obiektów ze względu na ich częściowe odkrycie nie udało się ustalić. Przeprowadzone badania dostarczyły licznych zabytków ruchomych: fragmenty ceramiki /w tym 2 całe naczyńia/, kości zwierzęce, fragment prątnicy, nóż żelazny, gliniany przęślik, fragment kościanego grzebienia.

Stanowisko nie jest jednolite chronologicznie. Poza obiektami wczesnośredniowiecznymi /1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8/ natrafiono na obiekt 9 z ceramiką łuszczykową. Chronologii obiektów 10, 11, 12 nie ustalono ze względu na brak danych.

Materiał i dokumentacja z obu stanowisk znajdują się w Instytucie Archeologii UW.

Planowana jest kontynuacja badań na obu stanowiskach.

TULIGŁOWY, gm. Rokietnica
woj. przemyskie

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadziła dr hab. Maria Cabalska. Finansował WKZ w Przemysku i UJ. Jedenasty sezon badań, Grodzisko wczesnośredniowieczne z VIII-IX w.

Badania na grodzisku zlokalizowano na podgrodziu II. Obszar leżący między wałem zaporowym I a wałem zewnętrznym III został podstępny wałem prostopadłym na część wyższą północną i niższą południową o powierzchni 1.600 m², stanowiącej przedbramie. Kontynuowano prace rozpoczęte w roku ubiegłym badając chałupę ziemiankę usytuowaną w południowozachodnim narożniku wykopu I/84 oraz przecinając w całości wał prostopadły. W tym celu wytyczono dwa wykopy przylegające od północy i wschodu do wykopu I/84 oraz przecięto wał po stronie zachodniej wykopem 3 m szerokości.

Faza starsza. W południowo-wschodniej części wykopu odsłonięto chałupę ziemiankę. Wykop G. Leńczyka zniszczył na przestrzeni 1 x 3 m środkową partię chaty. Był to bardzo duży budynek o wymiarach 8,4 x 4 m o osi N-S. Środek chaty zajmowało rozległe palenisko, w postaci czerwono przepalonej gliny ciągnącej się wzdłuż osi N-S na przestrzeni 7 m. Koncentracja czerwonej gliny, węgla drzewnych i czarnej ziemi występuje w dwu paleniskach. Jamy paleniskowe dochodzą do 110 w północnym i 140 w południowym końcu chaty. W kierunku północnym chałupa, której dno występuje na gł. 100 cm wypłyca się łagodnie, zaś od południa bardziej stromo. W warstwie wystąpiły liczne ułamki ceramiki bardzo rozdrobnione przez wykop Leńczyka.

Faza młodsza. Uzyskano przekrój przez wał poprzeczny, którego zwarte konstrukcje rozciągają się na przestrzeni 4 m. Został on silnie przepalony od spodu i po wierzchu. Zachowało się nieprzepalone jądro w postaci smug belek jasno-żółtego koloru. W smugach widoczne są belki poprzeczne i podłużne izbitowej konstrukcji. We wschodniej części wykopu I/85 odsłonięto ślady budynku w postaci czarnej ziemi bez wyodrębnionego paleniska. Należy go wiązać z czasową zabudową przedbramia, związaną z okresem oblężenia. W warstwie wystąpiły nieliczne skorupy.

TYSZOWCE
woj. zamojskie
Stanowisko 25B

patrz
neolit

WARSZKOWO, gm. Sławno
woj. śląskie
Stanowisko 28

patrz
okres wpływów rzymskich